

DARNUS MIESTO VYSTYMAS DIEGIANT INOVACIJAS.

Visagino savivaldybės patirtis

VIKTORIJA ABARAVIČIENĖ
VISAGINO SAVIVALDYBĖS ADMINISTRACIJOS
STRATEGINIO PLANAVIMO IR INVESTICIJŲ
VALDYMO SKYRIAUS VEDĖJA

VISAGINAS

1975

2010

2015

2025

VIZIJA

INOVACIJA

naujo arba iš esmės pagerinto produkto, paslaugos ar proceso, įskaitant gamybos, statybos, konstravimo ar kitus procesus, sukūrimas, naujo rinkodaros metodo arba naujo organizacinio metodo diegimas verslo praktikoje, organizacijoje arba plėtojant išorės ryšius, be kita ko, siekiant padėti spręsti visuomeninius uždavinius

INOVACIJOMS ATVIRAS VISAGINAS

nebijome didelių ambicijų mažu masteliu

Savivaldybei aktualūs poreikiai ir problemos

Viešosios infrastruktūros ir paslaugų tobulinimas visaginiečiams ir svečiams

Žinios
Naujumas
Vertės kūrimas

1983

2025

1975

2010

ISTORIJA

ŽMONĖS

IŠŠŪKIAI

VISAGINAS

**Ignalinos atominės elektrinės miestas-palydovas
Branduolinis (energetikos) regionas**

**Gyventojai ~20 000
Daugiau nei 40 tautybių
Kompaktiškiausia savivaldybė 58 km²
(2200 žm/km²)**

Mūsų istoriniai faktai

VISAGINIEČIAI

**73% darbingo amžiaus
37% dirba pramonės
sektoriuje**

**Atvykę aukštos
kvalifikacijos
specialistai (inžineriniai
mokslai, energetika)**

**Gyventojai - miesto
kūrimosi istorijos dalis**

**Sparčiausiai sensiantis
miestas**

**Minimaliai, bet gyventojų
skaičiumi augantis miestas**

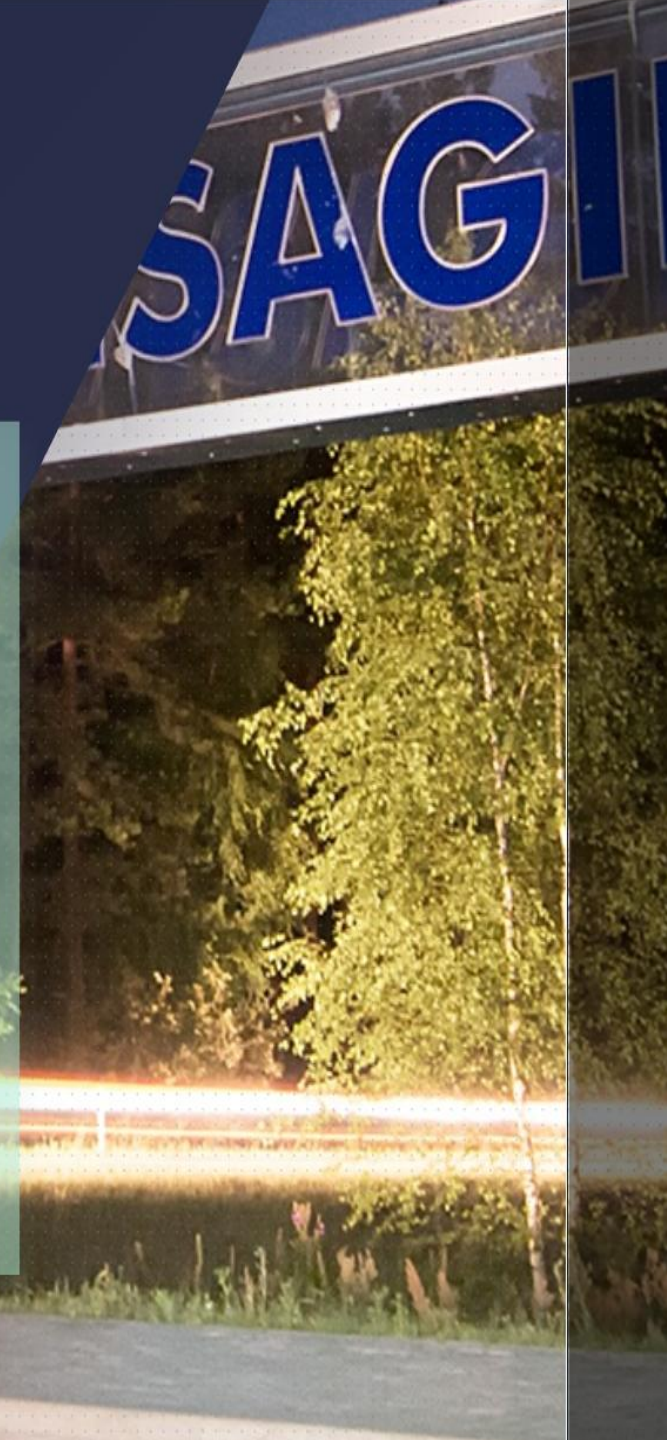
REIKIA VEIKTI IR KEISTIS, NES:

Neigiamos socialinės, ekonominės pasekmės;

Visagino kaip AE miesto palydovo identiteto paieška
(išlaikymas ir/ar transformavimas);

Vienu metu statyto miesto infrastruktūros
nusidėvėjimas;

Aktyvūs "aplinkos viduje", bet neaktyvūs "viešai"
gyventojai.

VISAGINAS

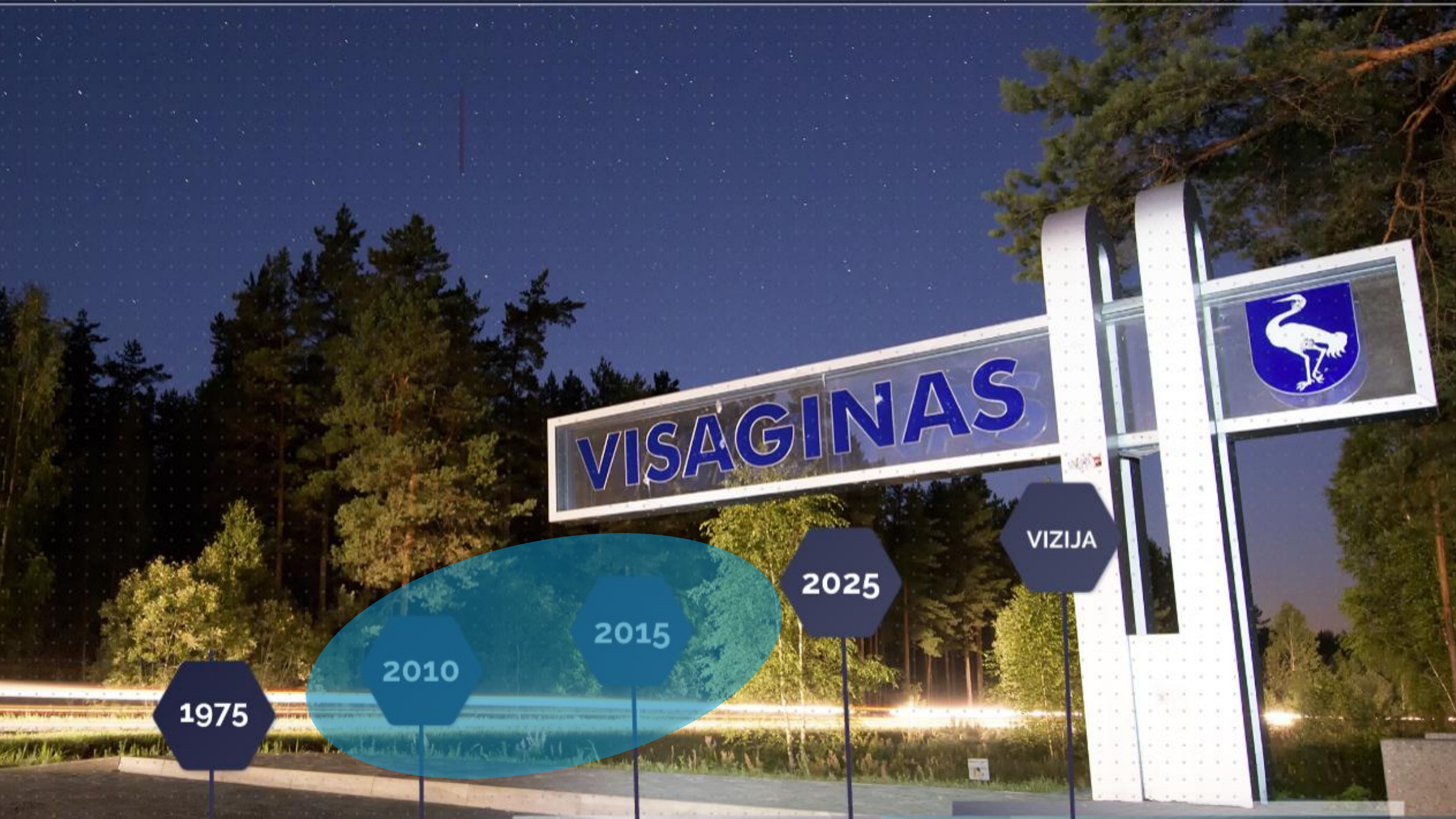
VIZIJA

2025

2015

2010

1975

2010 - 2015

Status Quo

Nutraukta elektros gamyba atominėje elektrinėje

SOCIALINĖS- EKONOMINĖS PASEKMĖS MIESTUI

- * Staigus energetikos išteklių kainų šuolis;
- * Gyventojų nepasitenkinimas ir nusivylimas valdžia;
- * Gyventojų sparti emigracija;
- * Nekilnojamojo turto vertės kritimas;
- * Paslaugų kokybės prastėjimas;
- * Verslo pasitraukimas/bankrotai/ minimalus naujų verslų kūrimasis;
- * Darbingo amžiaus žmonių nutekėjimas;
- * Jaunimo nuo 19 m. nutekėjimas;
- * Infrastruktūros nusidėvėjimas vienu metu.

Miesto ilgalaikė vizija?

Vietos ekonomikos diversifikavimas
naujų darbo vietų kūrimas: UAB Visagino linija, UAB Intersurgical

Gyventojų emigracija/imigracija
Butinų viešųjų paslaugų kokybės išlaikymas ir gerinimas

Miesto infrastruktūros atnaujinimas, išsaugant
architektūrą

Saugus, patogus, orus gyvenimas mieste

Sprendimų paieška

Kitų vietovių/regionų panašių situacijų analizė

Naujos miesto vystymo vizijos paieška

Studijiniai vizitai į pažengusius / transformuotus regionus:

Lietuvoje, Europoje, Europos Ekonominėje erdvėje

Išvada sau- "think out the box"

ATRASK (NE)ATOMINĮ VISAGINĄ

Idėjos - Analitika - Pagrindas - Kūrybiškumas - Inovacijos

VIETOS EKONOMIKA

gyventojai

darbuotojai įmonėse/įstaigose, paslaugų gavėjai, miesto kūrėjai

saugi ir jauki aplinka

namai, kiemai, gamta, keliai, takai

paslaugos

švietimas, sveikata, kultūra, socialinės, aplinkosauga

VISAGINAS

VIZIJA

1975

2010

2015

2025

2015 - 2030

Visaginas 2030 – žalias, inovatyvus ir patogus gyventi, dirbti ir augti miestas

ŽALIAS – „Miestas miške-miškas mieste“ taip galima apibūdinti Visaginą. Gyventojams yra aktualu, kad miestas ir toliau išliktų tvarus su gamta, kad jame būtų vystomos sveikatinimo trasos, dviračių takai, lauko erdvėse būtų įrengiamos vietos darbui, įgyvendinamos darnaus judumo priemonės, skatinančios tvarią ir darnią urbanistinę plėtrą.

INOVATYVUS – Išvystyta į inovacijas orientuota švietimo, mokslo ir verslo bendradarbiavimo ekosistema. Visagine kuriamos palankios sąlygos verslui, investuotojams ir talentams kurtis. Rengiamos bendradarbiavimo erdvės, gerinama investicinė aplinka. Inovatyvių priemonių naudojimas padeda mieste užtikrinti švarią aplinką, plėtoti žiedinę ekonomiką ir žaliąją infrastruktūrą.

PATOGUS GYVENTI, DIRBTI IR AUGTI MIESTAS daugiatautiškas, atviras naujoms idėjoms, aktyvų visuomeninį ir kultūrinį gyvenimą puoselėjantis miestas. Visaginas patrauklus mokyti, dirbti, kurti šeimą – gyventi besikeičiančioje, bet saugioje aplinkoje. Miestas, įtraukiantis kartu svajoti, jungtis, kurti, drįsti, įgyvendinti, džiaugtis.

Visagino
vietos
ekonomikos
specializacija

(Ne)Atominiis
Visaginas

Patogiai ir saugiai gyvenu mieste

Vienas, bet
nevienišas
mieste

Gyvenu oriai ir kokybiškai

Noriu būti
informuotas ir
išgirstas

Matau, žinau, siūlau

Visagino darbo
rinka ir
STEAM ugdymas

Visagino vietos
ekonomikos
specializacija

Prioritetinės ekonomikos plėtros kryptys:

Industrija/pramonė

(energetika, inžinerija)

Kūrybinės industrijos

- * palankios sąlygos verslui, investuotojams ir talentams
- * inovatyvi švietimo sistema
- * patrauklus, įtraukiantis ir pasiekiamas miestas

Gyventojams, vietos ekonomikai

- Palankių gyvenimui mieste sąlygų sudarymas
- Energetinių išteklių taupymas
- Informacijos sklaida ir piliečių įtraukimas
- Palanki verslui aplinka

(Ne)Atominiis Visaginas

Patogiai ir saugiai gyvenu mieste

SEDULINOS ALĖJOS REKONSTRAVIMAS

LIETUVOS RYTAS : "Visaginas stebina užmoju: miestas sužydės išskirtine alėja" (2023)

Atnaujinti pėsčiųjų takai ir laiptai.

Sukurtas unikalus inžinerinis sprendimas – dvibriauniai laiptai. Abiejuose alėjos galuose platūs laiptai kylantys į 2,5 m aukštį.

80 proc. alėjos dangos yra pagaminta iš skirtingų dydžių granito plytelių, kurios surenka paviršinį lietaus vandenį ir nukreipia jį į sukurtus daugiamečių augalų gėlynus.

Visaginiečių pasididžiavimas – „Saulutės“ fontanas – yra visos alėjos akcentas. Pasirinkus naujos karto medžiagas ir išlaikant fontano formą buvo atnaujinama jo konstrukcija. Atnaujinus alėją fontanas pasipuošė šviesomis ir spalvomis, o integruotos papildomos pagal muzikos garsus šokančios vandens srovės suteikė jam gyvumo.

Visagino miesto gyventojai ir svečiai taip pat bus skatinami prisidėti prie tvarumo. Įrengtos pusiau uždaros šiukšliadėžės pritaikytos rūšiavimui.

Įvairių spalvų žibintais yra sukurtas foninis apšvietimas bei išryškinamas freskų, skulptūrų ir kitų miesto akcentų grožis prietemoje. Įrengtas trafaretinis apšvietimas, kuris ant vaikščiojimo takų nupiešia skirtingus paveikslus ir raštus. Šis unikalus sprendimas labai prisidės prie miesto puošybos Kalėdiniu laikotarpiu ir kitų renginių metu, nes šviestuvuose integruoti projektoriai yra lengvai keičiami.

Skandinavų įkvėpti Visagino miesto gatvių apšvietimo modernizavimo ir Sedulinos alėjos rekonstrukcijos projektai stebina savo inovacijomis (2024)

(Ne)Atominiis Visaginas

Patogiai ir saugiai gyvenu mieste

Energijos taupymas

Modernizuota visa miesto gatvių apšvietimo sistema

Modernizuojant gatvių ir alėjos apšvietimą taip pat buvo pasitelkti efektyvūs sprendimai, kurie nėra randami kituose Lietuvos miestuose ir regionuose.

Įgyvendinant projektus iš viso pakeista ir modernizuota daugiau nei 3000 šviestuvų, o standartinės natrio lemputės pakeitė LED lempos.

Naujieji šviestuvai valdomi išmaniai, automatinio būdu - gatvių šviestuvuose esantys sensoriai reaguoja į realų apšvietimo lygmenį. Sistemose galima užprogramuoti skirtingus pritemdymo grafikus, reguliuoti apšvietimo lygius, keisti įsijungimo ir išsijungimo laiką.

Įdiegta naujoji išmanioji gatvių apšvietimo sistemos valdymo įranga per metus padeda sutaupyti miesto viešosioms erdvėms suvartojamos energijos kiekį daugiau nei 70 proc. Sukauptos nepanaudotos miesto lėšos investuojamos į kitus Visaginą gražinančius projektus.

Vienas, bet nevienišas mieste

Gyvenu oriai ir kokybiškai

Visagino savivaldybės esamos (nenaudojamos/apsleistos) viešosios, pramonės, paslaugų infrastruktūros konversija

Infrastruktūros pritaikymas naujoms veikloms, sąlygų verslui gerinimas, palankios infrastruktūros verslams įsikurti sukūrimas

Socialinės paslaugos

Paslaugos standartinės, tačiau problemos sprendimas Visaginui inovatyvus

Savarankiško gyvenimo namai

Pastatas suprojektuotas taip, kad gyvenamasis 4 kambarių blokas, esant poreikiui, ateityje galėtų būti dauginamas, plečiamas, kaip „karoliukų“ sistema.

Pagal galimybes, teritorijoje tokių namukų blokus galima būtų statyti kaip lokalius visiškai nepriklausomus, atskirus gyvenamuosius namukus. Visos techninės įrangos priemonės, sumontuotos šiuose blokuose, suformuoja labai gerą mikroklimatą ir komfortišką gyvenimą juose.

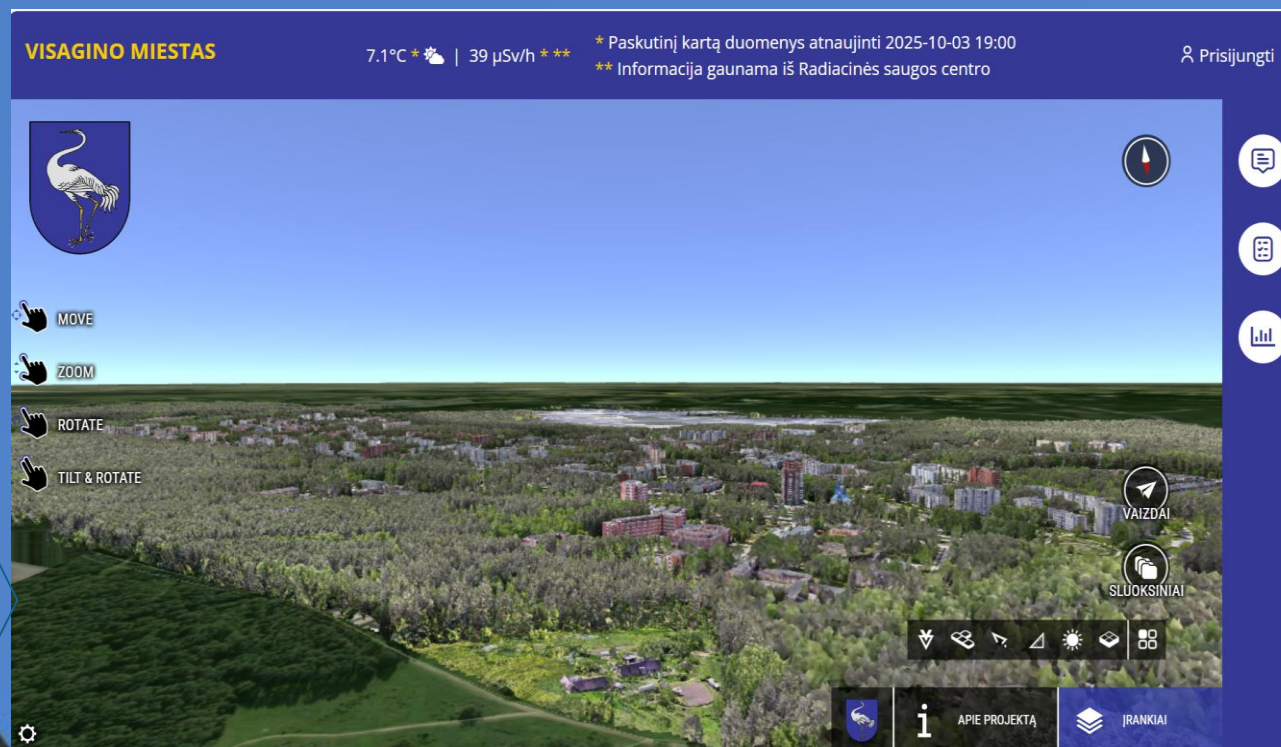

Namai yra patrauklūs ir komfortiški. Jie atitinka A klasės energinio efektyvumo rodiklį, todėl jų gyventojai už šildymą ir kitas komunalines paslaugas mokės ypač mažai, kas yra labai aktualu vyresnio amžiaus žmonėms ir žmonėms su negalia.

Noriu būti informuotas
ir išgirstas
Matau, žinau, siūlau

Skaitmeninis miesto dvynys

Visaginiui inovatyvus sprendimas

Skaitmeninė arba virtuali miesto (fizinio objekto) kopija, kuri padės sekti svarbius miesto parametrus, analizuoti jų sąsajas bei priimti geresnius sprendimus dėl miesto valdymo ir priežiūros.

Visagino darbo rinka ir
STEAM ugdymas

Inovacijos švietime

Darbo rinkos ir verslo poreikis

S	T	E	A	M
Science (Mokslas)	Technology (Technologijos)	Engineering (Inžinerija)	Art (Menas)	Mathematics (Matematika)
IT kompiuteris	VR vėdinimas	3D kūrybinis	VR Aukšto greičio	VR Aukšto greičio

Bendrojo
ugdymo
įstaigos

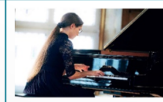
Profesinio
ugdymo
įstaiga

Ikimokyklinio
ugdymo
įstaigos

„Newton room“
konceptija
STEAM modelis

Neformaliojo
ugdymo
įstaigos

Viešosios
įstaigos,
teikiančios
tarpininkavimo ir
informavimo
funkcijas

INŽINERINIS, KŪRYBINIS
MAŠTYMAS.
NAUJOS/MODERNIOS
UGDYMŲ ERDVĖS,
PRIEMONĖS, METODAI
VISAGINE

STEAM

STRATEGINĖS KRYPTYS
Energetika ir Kūrybinės industrijos

Visagino darbo rinka ir
STEAM ugdymas

Inovacijos švietime

Visiems prieinamas ir kokybiškas ankstyvasis vaikų ugdymas
Inovacija Visagine – darželių STEAM tinklas

S

Science
(Mokslas)

I/d
Gintarėlis

T

Technology
(Technologijos)

I/d
Ažuoliukas

E

Engeneering
(Inžinierija)

I/d
Kūlverstukas

A

Art
(Menai)

I/d
Aukšinis
gaidelis

M

Mathematics
(Matematika)

I/d
Aukšinis
raktelis

Visagino darbo rinka ir
STEAM ugdymas

Inovacijos švietime

Newton room koncepcijos įgyvendinimas

KODĖL NEWTON?

Kas tinka vienam, nebūtinai tinka kitam...

Pasirinkimo aspektai:

- ✓ Tarptautinė praktika, taip pat ir mažoms, nutolusioms vietovėms
- ✓ Ankstyvasis ugdymas (nuo 4 iki 18 m.)
- ✓ Aktyvus verslo įsitraukimas (praktinė patirtis)
- ✓ Sinergija su formalaus švietimo programomis
- ✓ Ugdymas pagal vystomas specializacijas
- ✓ Mokytojų mokymai ir bendravimas tinkle

NEWTON ROOM KONCEPCIJOS CENTRŲ PLĖTRA

NEWTON ROOM KONCEPCIJA

- Newton yra aktyvus STEM mokymas, kuriam vadovauja entuziastingi ir profesionalūs Niutono mokytojai.
- Mokymas vyksta Niutono kambariuose - specializuotose STEM patalpose, kurios yra įrengiamos ne mokykloje, bet už jos ribų. Taip sukuriama bendri išteklių visoms savivaldybės mokykloms.

IN VISAGINAS

INOVACIJŲ DIEGIMAS - PROCESAS
būti pirmu sunku ?

PROBLEMA - ANALITIKA - ĮSIVERTINIMAI - SPRENDIMAI - ĮGYVENDINIMAS

KOMUNIKACIJA - SUPRATIMAS - TEISĖS AKTAI

GALIMYBĖ AR BŪTINYBĖ?

ATEITIES INOVACIJOS

"IN VIZA"

funkcinės zonos planai ir sprendimai

"ATOMINIS VISAGINAS"

turizmas, švietimas, kultūra, verslas

"(NE)ATOMINIS VISAGINAS"

turizmas, švietimas, kultūra, socialinė apsauga,
darnus judumas, verslas, energetika

VISAGINAS

VIZIJA

2025

2015

2010

1975